

ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာ
ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်
(၂၀၂၂-၂၀၂၃)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်
(သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
ပေကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၁၀	
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊	

သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၇

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၀

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၁

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၂

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၆

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့

အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

၂၈

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(၁၁-၃) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

၃၀

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

- ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား
- ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
- ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ
- ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

- ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှု များ
- ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်

ပြဿနာနှင့်

အခက်အခဲများ

- ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

- ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
- ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
- ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့
အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်
မြောက်မှုနှုန်း
- ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
- ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
- ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
- ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
- ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ
- ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား ၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
- ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
- ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၇၀ ကိုးကားစာရင်း ၇၂

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ခုနှစ် အထိ (၆) နှစ် ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများ ပါဝင်ရေး ဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက် ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ် ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေး ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက် ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုး ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီ မှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၏ အကြောင်းအရာ များ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

အောက်တိုဘာ ၁၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာ၊ပျဉ်းမငူကျေးရွာအုပ်စု

ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ပျဉ်းမငူကျေးရွာအုပ်စု၊ ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာသည် အိမ်ခြေနှင့် လူဦးရေ နည်းပါးပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ နောက်ကျနေခြင်းကြောင့် ဤအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံ များကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော် မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထု ပါဝင်မှုအားနည်းရပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။ သို့သော် အလွယ်တကူတက်ကျွမ်းမှု မရှိ၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခက်ခဲပါသဖြင့် မိမိတို့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများဖြင့် ပြုစုတင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ ပါဝင်လှူဒါန်းမည်ဆိုပါက ပိုမိုထိရောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအကြီးစားများမဟုတ်ဘဲ လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် လုပ်ငန်း အသေးစားများ ဖြစ်၍ လူထုမှလည်း ထိုက်သင့်သည့် လုပ်အားများထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပါဝင်စားမှု၊ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံများလည်း ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့

အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံ ကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင် မည့်စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ဆင်ဂေင်းကျေးရွာသည် ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိပြီး ဒါးက-အိမ်မဲ-မြောင်းမြကားလမ်းမှတစ်ဆင့် ကား/ဆိုင်ကယ်ဖြင့် သွားလာရနိုင်ပါသည်။ ရာသီဥတုမှာ ပုံမှန်အနေအထားရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါ သည်။ ကျေးရွာ၏ပတ်လည်တွင် ချောင်း/ လယ်ကွင်းများ၊ အခြားကျေးရွာများရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာတွင် ချောင်းရှိသောကြောင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် ရေရရှိရန်လွယ်ကူပါသည်။ စိုက်ပျိုး မြေဧကပေါင်း (၄၁၆) ဧကရှိပြီး မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးရေ အသုံးပြု၍ စပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက် သယံဇာတများမရှိပါ။ သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း ရရှိနိုင်မှုနည်းပါးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများကို သာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ နွားစာအတွက်မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများနှင့် မြောင်း ကမ်းပါးမှ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၇၇) စုနှင့် ကျား (၂၈၄) စု၊ မ(၂၈၉) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၅၇၃) ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၃.၂၃) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၃ ဦးထက် အနည်းငယ်လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာ၊ ကရင်(ဗုဒ္ဓ) လူမျိုးများ အများစုနေထိုင်ကြပြီး အလုပ် လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၇၁.၈% ခန့်ရှိပြီး အမျိုးသားဦးရေ စုစုပေါင်း မှာ အမျိုးသမီးအရေအတွက်နှင့် အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများ လုပ်ကိုင် နိုင်သည့် အလုပ် များကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင်များကိုဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူပြု စေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန် အားဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် မိမိတို့ကျေးရွာ အနေအထား ဖြင့်ကြည့်သော် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၈၂.၅% ခန့်သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်အိမ်ထောင်စု အဆင့် အဖြစ်သတ်မှတ်ကြပြီး ၃.၃% သည် အဆင်ပြေသည့်အဆင့်၊ ၁၅.၂% သည် အလယ်အလတ်အဆင့် ရှိကြသည်ဟုသတ်မှတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှုအနည်းအကျဉ်းရှိပြီး ချောင်းရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးနိုင်သဖြင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်သာကောင်းမွန် သည်ဟုပြောနိုင်သည်။ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများ အပြင် အခြားလယ်သမားအိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ အရောင်းအဝယ် စသည့်လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲ အဆင့်တွင် လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများနှင့်

မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် (၄၉%) ခန့်ထိရှိကာ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ် ထောင်စုများပါဝင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ နှစ်ပုံတစ်ပုံခန့်ရှိပြီး ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး လက်လီဈေးရောင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ စသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု၏ (၃၀%) ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၁၈) စုအား လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့အားလုံးမှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ ၆ လ အောက်သာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ချေးငွေများကို Pact Myanmar အဖွဲ့ အလိုက် ငွေစုငွေချေးအစီအစဉ်၊ ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းနှင့် ဆွေမျိုးများ၊ မိတ်ဆွေများမှ ချေးယူရရှိကြသည်။ ချေးငွေများကိုအသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များ အတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူများနှင့် လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အမျိုးအစားတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံ မှု၊ စိုက်ပျိုးမြေမတိုးချဲ့နိုင်မှု၊ ရေကြီးခြင်းနှင့် မြေဆီလွှာများ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပျက်စီးလာမှုများကို သာ အသင့်အတင့် တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာကြသော်လည်း တခါတရံ ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားမှုများ အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများလည်းရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းအများစုတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကုလားကွင်းကျေးရွာ၊ ညောင်ပင်သာကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် ကျိုက်လတ်တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ဆေးကုသနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မြေသားရေကန်နှင့် ချောင်းများမှ ရေကိုသာ အမှီပြုသုံးစွဲရသဖြင့် နွေရာသီတွင် သောက်သုံးရေ မသန့်ရှင်းမှုများ၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ဖြစ်ပွားမှု တခါတရံ တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် စာမတက်သူဦးရေမှာ ၀.၂ % ခန့်သာရှိသဖြင့် ပညာရေးအဆင့်အတန်း အသင့်အတင့်ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ဘွဲ့ရရှိသူများနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ကြားသူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာတွင်းရှိ မူလတန်းကျောင်းနှင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ပညာကို ကျေးရွာမှ (၁.၅) မိုင်အကွာရှိ ဝက်ထိုးကျေးရွာသို့ သွားရောက်သင်ယူရပါသည်။ တက္ကသိုလ် ပညာရေးကို ပုသိမ်မြို့တွင်သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းများသည်လည်း နည်းပါးဆဲဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိသားစု အတွင်း ကျား/ မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးကို ရပ်ရွာသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကျင့်သုံးကြပါ သည်။ ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများရှိ ကိန်းဂဏန်းများတွင် ကျား၊ မ အရေအတွက်မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှုအရ နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမို ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း အမျိုးသမီး ပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင် ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့မရှိသော်လည်း စီးပွားရေးအရ ဖွဲ့စည်းထားသော စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး သမချေးငွေအဖွဲ့နှင့် Pact Myanmar ငွေချေးအဖွဲ့များရှိပြီး ကျေးရွာလူထုမှ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ်ပါဝင်ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးနှင့် နွေစပါးကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးပင်စားပင်များ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လယ်ယာမြေ (၄၁၆) ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံ (၀) ဧက၊ စားကျက်မြေ နှင့် ဓနိတောမြေ တို့မရှိပါ။ ဥယျာဉ်ခြံမြေနှင့် မြေလွတ်မြေလပ်များတွင် တနိုင်တပိုင်အနေဖြင့် ကွမ်း၊ ကွမ်းသီး၊ ငရုတ်နှင့် ပဲ စသည်တို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ ဓနိတောမြေများတွင် ဓနိများလည်း ရယူစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ မိုးစပါးတစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၆၀) တင်း၊ နွေစပါးတစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက် (၈၀) တင်းနှုန်း ထွက်ရှိသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင်လက်တွန်းထွန်စက်များဖြင့် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ အနည်းငယ်သာရှိသဖြင့် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နွားကောင်ရေ အသင့်အတင့်ရှိသဖြင့် နွားမွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ နွားဖြင့်ထွန်ယက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးသဖြင့် ကျေးရွာမှ ကျပန်းအလုပ် သမားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြသည်။ လူဦးရေနည်းပါးခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား အနည်းငယ်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်သားရှားပါးမှုများလည်း တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် စပါးရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သဖြင့် ကျပန်း လုပ်သားများအတွက် အလုပ်အကိုင် ပြတ်လပ်မှုများလည်း တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် စီးပွားဖြစ်နွားမွေးမြူသူ မရှိပါ။ အလုပ်ငန်းတွင်ခိုင်းစေရန် ကောင်ရေ (၄၄) ကောင်ခန့်ဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၈% ဝန်းကျင်ရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုး များကို တစ်အိမ်လျှင် ၅ ကောင်နှုန်းခန့်သာ မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၄၈% ဖြစ်ပြီး တစ်အိမ်လျှင် ၈ ကောင်နှုန်းခန့် မွေးမြူကြပါသည်။ ကျေးရွာမှာ ချောင်းနှင့် နီးကပ် သဖြင့် ဘဲမွေးသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၀% ဖြစ်ပြီး တစ်အိမ်လျှင် ၁၅ ကောင်နှုန်းခန့် မွေးမြူကြပါ သည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော ကြက်နာ၊ ဝက်နာစသည့် တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများ ရံဖန်ရံခါ ကျ ရောက်တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်နှင့် မွေးမြူသည့်ကောင်ရေ အသင့်အတင့် သာရှိပါသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနည်းပါးသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စား အလုပ်များ၊ ဈေးရောင်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ စက်ပြင်နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်း

အများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လုပ်သက်နှင့် ပညာအရည်အချင်းအလိုက် လစာအမျိုးမျိုး ရရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပြီး လူ့အရင်းအမြစ် အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ဝပ်လျှော့စသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများရှိသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု အားနည်းသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ စပါးစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာမှာ မြေပြန့်ဒေသအပိုင်းတွင်တည်ရှိပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ချောင်းရေလျှံ၍ ရေကြီးခြင်းများရှိတတ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာ လယ်ယာမြေများ၊ ချောင်း/ မြောင်းများ၊ သစ်ပင်များဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေနေ၍ မိုးခေါင်ခြင်းသဘာဝအန္တရာယ်မှာ အလွန်နည်းပါးပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း ၇၀ ပြားတိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူ နိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးသမဝါယမအသင်း နှင့် Pact Myanmar ငွေချေးအဖွဲ့များမှလည်း ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက်ချေးယူကြပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာတွင်းရှိ မူလတန်းကျောင်းတွင် အလျား ၅၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ ရှိ ကျောင်းဆောင်၌ သင်ယူနိုင်ပါသည်။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းပညာကို ကျေးရွာမှ (၁) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ဝက်ထိုးကျေးရွာတွင် သွားရောက်သင်ယူကြရပါသည်။

ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို (၁) မိုင်ခန့်အကွာရှိ ဝက်ထိုး ကျေးရွာမှ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ ဒါးကတိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံ စသည်တို့သို့ သွားရောက်ကုသနိုင် ကြသည်။ အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက ပုသိမ်မြို့နယ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ပါသည်။ သောက် သုံးရေအတွက် မြေသားရေကန်နှင့် ချောင်းအတွင်းမှ ရေများကိုသာ သောက်သုံးကြသဖြင့် နွေရာသီ တွင် သောက်သုံးရေမသန့်ရှင်းမှုများရှိတက်ပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲ ကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိသော်လည်း ခြင်းပိုင်း များနှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းများရှိသည်။ လူငယ်အချို့သည် အရက်သေစာ သောက်စားမှု အနည်းငယ် ရှိကြသော်လည်း ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ကြပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိသည်။ လူငယ်များ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန်လည်း လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ရွာတွင်းလမ်းမှာ ကျောက်ချောလမ်းဖြစ်သော်လည်း ယခုစာအုပ်ရေးသားချိန်တွင် ကွန်ကရစ် လမ်းအဖြစ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ (၂၀၂၂-၂၀၂၃) ဘဏ္ဍာနှစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ၄၀၀KV ဓာတ်အားလိုင်းသွယ်တန်းခြင်းဆောင်ရွက်နေ၍ ကျေးရွာအတွက်အသုံးဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ရွာတွင်းလမ်းနှင့် မြစ်ချောင်းကိုသာ အဓိကအသုံးပြုပါသည်။ ကျေးရွာသည် တိုက်နယ်ဆေးရုံ နှင့် မြို့နယ်ဆေးရုံတို့မှာအလှမ်းဝေးသောကြောင့် သွားလာချိန်ကာလကြာမြင့်သည့်အတွက် ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ကျန်းမာရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည် ဆောက်ပေး စေလိုပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းသည် မိုးတွင်းအခါသွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။

ကျေးရွာသည် မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် အနည်းငယ်သာဝေးကွာသော်လည်း ပြည်သူထည့်ဝင် ငွေကြေးမတက်နိုင်မှုများကြောင့် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသဖြင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်၊ ဆိုလာမီး၊ ဘတ္ထရီမီး၊ ဖယောင်းတိုင်မီးနှင့် ရေနံဆီမီးတို့ကို အသုံးပြုကြရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း

များအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အိမ်တိုင်းနီးပါးမျှ လက်ကိုင်ဖုန်းအသုံးပြုနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြား သတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင် သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ဒါးကတိုက်နယ်ရဲစခန်းနှင့်ကန်ကြီးထောင့်ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ် မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး ဒါးက-အိမ်မဲ- မြောင်းမြကားလမ်းမှတစ်ဆင့်သို့သွားရာလမ်းကိုဖြတ်၍ သွားလာရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ လည်း ယခုစာအုပ်ရေးသားချိန်တွင် ၄၀၀KV ဓာတ်အားလိုင်းသွယ်တန်းခြင်း ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်၍ လျှပ်စစ်မီးရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ဈေးဆိုင်လေးများရှိပြီး ကျေးရွာမှ (၁) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ဝက်ထိုးကျေးရွာရှိ ဈေးဆိုင် များ၊ ဒါးကကျေးရွာဈေး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဈေးနှင့် ပုသိမ်မြို့မ ဈေးသို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး ပစ္စည်းစုံလင်စွာ ရရှိနိုင်ပေသည်။

ကျေးရွာမှာ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် အလွန်မဝေးကွာသော်လည်း လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးသဖြင့် ဆိုလာမီးနှင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကိုသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရာတွင် ထင်းမီး ကိုသာ အဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ဆိုလာအသုံးပြုကြသဖြင့် ကျောင်းသူ/ သားများ၏ စာဖတ်ချိန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ် သုတ၊ ရသနှင့် သတင်း အစုံအလင် အား တီဗွီဖန်သားပြင်မှ ကြည့်ရှုနိုင်ကြပါသည်။ ချို့တဲ့သောအိမ်ထောင်စုများတွင် ဖယောင်းတိုင်မီးများ၊ ရေနံဆီမီးများကို အသုံးပြုကြရသည်။

လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၂% မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီး ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက် (၁) မိုင်ခန့် အကွာရှိ ဝက်ထိုးကျေးရွာမှ ကျန်းမာရေးမှူး၊ ကျေးရွာမှ (၁) မိုင်ခန့်အကွာရှိ ဝက်ထိုးကျေးရွာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ (၁) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ဒါးကတိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့ နယ်ဆေးရုံ စသည်တို့သို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ကြသည်။ စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက် (၁၃) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ပုသိမ်မြို့ပေါ်ရှိဆေးရုံကြီး၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကုသမှုခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ များ အသင့်အတင့်ရှိပြီး အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိကငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် မျှော်လင့် ပြီး ထိုအထောက်အပံ့များဖြင့် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြား အသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရေးမျှော်လင့် ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ခေတ်မီ နည်းပညာပေးစနစ်များ လာရောက်ပို့ချပေးရန် ကျေးရွာမှ တောင်သူများက မျှော်လင့်နေကြပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင် ရောင်းချနိုင်ပြီး ဈေးကွက်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ စပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်နှစ် ပတ်လုံးရေချိုရရှိသဖြင့် နွေစပါး၊ မိုးစပါးတို့ကို လွန်စွာ အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြား လူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။

လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များ အားနည်းသော်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေး ကိစ္စအဝဝတွင် ကျေးရွာရှိလူငယ်များမှာ လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပုသိမ်၊ ရန်ကုန် အထည်ချုပ်စက်ရုံနှင့် စက်မှုဇုန်များတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုများအဖြစ် ရွာလယ် သစ်သားတံတား ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေနေ၍ အန္တရာယ်ရှိခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီး မရရှိခြင်း၊ ဆေးပေးခန်း မရှိသဖြင့် အခြားကျေးရွာများသို့ သွားလာရာတွင် အချိန်ကြာမြင့်မှုရှိခြင်း၊ စာသင်ကျောင်းရှိ ဆရာ/ မ များ အတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ မရှိခြင်းတို့ကို အဓိက တွေ့ရှိရပါသည်။

သီးနှံပိုးမွှားများ၊ ရောဂါများကျရောက်မှုအန္တရာယ် ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ်တည်ရှိနေပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအား စီးပွား ဖြစ်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ချေးငွေနှင့် နည်းပညာသင်တန်းများလိုအပ်နေခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် တိုးချဲ့ဖန်တီးခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ကျေးရွာအခြေခံ အဆောက်အအုံများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူမှုစီးပွား ဘဝကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ ရရှိရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

က.၃) ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် တာဝန်ကျသော ဆရာ/ မများအတွက် အထောက်အပံ့ များရရှိရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

က.၄) မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးမြှင့်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည် -

- ခ.၁) ကျေးရွာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပိုမို အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် ရွာလယ် သစ်သား တံတားကို ကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ် တည်ဆောက်နိုင်ရေး၊ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်း နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ခ.၂) သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေအတွက် စက်ရေတွင်းရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ခ.၃) ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းရှိ ဆရာ/ မများအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာရရှိရေး သက်ဆိုင် ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ခ.၄) မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ၊ ချေးငွေများ ရရှိရေးဆောင်ရွက်သွား မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံ ပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိ ခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက် များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးရွာတွင်း တံတား၊ လျှပ်စစ်မီးနှင့် သောက်သုံးရေ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပျဉ်းမင်္ဂလာ-ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာဆက်သောလမ်းနှင့် ဆင်ဂေါင်းကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ ဂဝံလမ်း ဖြစ်သော်လည်း လမ်းအကျယ်ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊အချို့လမ်းပိုင်းများမှာ အနည်းငယ်ပျက်စီး နေသဖြင့်

ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်သည့် ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိရေးအတွက် လျှပ်စစ် ဦးစီးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ နောင်လာမည့်နှစ်များတွင်လည်း လိုအပ်သလို ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများကို သက်ဆိုင်ရာနှင့် ကျေးရွာမှပူးပေါင်းကာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှလည်း လိုအပ်သလို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဂ) ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့များ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကျေးရွာတွင်း ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းနှင့် အဆိုပါ ဆေးခန်းအတွက် ဆရာ/ ဆရာမ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ဃ) ပညာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းရှိ မူလတန်းကျောင်းတွင် တာဝန်ကျသော ရပ်ဝေးမှ ဆရာ/ မ များအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်သည့် ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားပါမည်။

(င) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတိုးမြှင့်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို စီးပွားဖြစ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ၊ ချေးငွေများရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနဖြစ်သော မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်မည် ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိ ရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်းပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိ ကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်က ဦးစားပေးအစီအစဉ်ချခဲ့သော စီမံကိန်းများသည် ငါးနှစ်တာလုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကို ရှေ့ပိုင်း နှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်နေစဉ် နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စနစ်တကျရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် မူဘောင်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုးဆိုး ဝါးဝါးမကျပါက ပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက် တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကို မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာ အရခွဲခြားခြင်း (Functional classification) နှင့် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) - ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထု သည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ

နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ပေကုန်းကျေးရွာ၊ ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျန်းမာရေး					
				-	
ပညာရေး					
	၁။ မူလတန်းကျောင်းဆောင်ဆောက် လုပ်ခြင်း	၅၀	၄	- မူလတန်းကျောင်းသည်ပျက်စီးနေသောကြောင့် ကျောင်းဆောင်ဆောက်ပေးရန်	ပညာရေး ဦးစီးဌာန
အခြေခံအဆောက်အအုံ					
	၂။ကျေးရွာလမ်းအားကွန်ကရစ် လမ်းခင်းပေးရန်	၉၀	၂	- ရွာရှိလမ်းမှာနွေမိုးဆောင်းသွားလာရန်ခက်ခဲသော်ကြောင့် ရွာတွင်းလမ်းအားကွန်ကရစ်လမ်းဖြင့်အမြှင့်တင်ရန်	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
	၃။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရေမြောင်း များတူးဖော်ပေးရန်	၆၀	၃	- စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရေသွင်းမြောင်းများလိုအပ်ပါ သည်။	ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	၄။လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၁၀၀	၁	- ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသဖြင့် လျှပ်စစ်မီး ဆောင်ရွက်ပေးရန်	လျှပ်စစ် ဦးစီးဌာန
မွေးမြူရေး					
				-	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကိုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁။လျှပ်စစ်မီးရရှိရန်	၁	—				
၂။ကျေးရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခြင်းရန်	၂		—			
၃။ ကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ပေးရန်	၃			—		
၄။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရေမြောင်းများတူးဖော်ပေးရန်	၄				—	
						—
						—

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ သည် အချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	လျှပ်စစ်မီးရရှိရန်	၁၀၀		√		
၂	ကျေးရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခြင်းရန်			√		
၃	ကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ပေးရန်			√		
၄	စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရေမြောင်း များတူးဖော်ပေးရန်			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက် နိုင်ရန်ဦးဆောင် ပါမည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး

ကောင်းမွန် တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့် ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက် ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက် ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့ အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် **ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊** မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်း ပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက် ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့်သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါ သည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စ မျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် လမ်းပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းပြပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစ ကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက် ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်း အလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန် တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စ များကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည် -

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါ သည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤ အကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရအတွက်	
					ကျား	မ
၁ နှစ်အောက်	နှို့စို့အရွယ်	၄	၆	၁၀		
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၆	၂၃	၄၉		
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၁	၃၃	၅၄	၁	
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၆	၁၇	၃၃		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၀၉	၂၀၀	၄၀၉	၀	၁
၆၅ နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၈	၁၀	၁၈		
စုစုပေါင်း		၂၈၄	၂၈၉	၅၇၃	၁	၁
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		၁၇၇				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ် မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည် မှ အသက် (၆၅) နှစ် မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျား/ မ ဦးရေ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေ နည်းပါးပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများလည်း ရှိပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

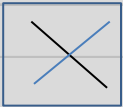
(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အင်္ဂါအလုပ်ကိုင်				အင်္ဂါအစွယ်စုံ လုပ်ငန်းဟုတ် အခြေအနေ ရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်ကွက်ပုံစံ (မတူကွက်ပုံ အခြေအနေအတိုင်း မတူကွက်ပုံစံ ရ နှစ်)			
		အိမ် အထွေထွေ စု	မိသားစု လုပ်ငန်း	အမတ်အဖွဲ့ ဦးအထွေထွေ သည့်အိမ် အထွေထွေ	ဦးရေ					
					ကဏ္ဍ					မ
စတင်အခြေအနေအတိုင်းလုပ်ငန်းများ										
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်	၂၉	၄၀		၁၈	၂၂	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား	၆၆	၁၂၀		၈၀	၄၀	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	
၂	တရားရေး အခြေအနေ									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
လုပ်ငန်းအခြေအနေအတိုင်းလုပ်ငန်းများ										
၃	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	သစ်အလုပ်သမား									
၄	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	စတင်အခြေအနေအတိုင်းလုပ်ငန်းများ									
၅	သစ်အလုပ်သမား									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၆	ထုတ်ကုန်ပိုင်ပိုင်									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၇	လုပ်ငန်းအခြေအနေ									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၈	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၉	ယဉ်ကျေးမှုအခြေအနေ									
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/အလုပ်သမား						မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ရောက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များ အခြေအနေအထား လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖော်ပြပြီး မှန်ရတစွာရရှိသော အမှန်)		
		အိမ်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား				
၂၀	အိမ်ထောင်စုအတွင်းရှိလုပ်ငန်းများ						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား/ကျွန်း						
	ရောင်းချသူ						
	အလုပ်သမား						
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မရှိ ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မရှိ ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
စုစုပေါင်း		၁၇၇					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ “အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ” အရေအတွက်တွင် “မိသားစုဝင် လုပ်အား” ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်းမပြုရပါ။ “ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)” ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှိနိုင်မှု အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ- “စိုက်ပျိုးရေး” ကဏ္ဍ ၏ “ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း”တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု ‘အမြင့်’ ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဓိကအလုပ်အကိုင်အဖြစ် လယ်ယာလုပ်ငန်းသာလုပ်ကိုင်ကြပြီး အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် ဈေးဆိုင်၊ လက်သမား၊ ပန်းရံနှင့် စက်ပြင် လုပ်ကိုင်သူများသာ ရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေစာတွင် ပုံ	အမေ့အသိပုံကဏ္ဍ		အနည်းဆုံးပုံကဏ္ဍ	
			ကဏ္ဍ	မ	ကဏ္ဍ	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နည်း	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၅၀၀	၃၅၀၀
၂	တရားစနစ် စနစ်	နည်း	-	-	-	-
၃	ငါးစားပွဲနှင့်(ရေခဲအိတ်)	နည်း	-	-	-	-
	ငါးစားပွဲနှင့်(ရေခဲအိတ်)		-	-	-	-
၄	သတင်းစာစာအုပ်များက ဖြန့်ချိ လုပ်ငန်းနှင့်သတင်းစာစာအုပ် ထုတ်ဝေခြင်း	နည်း	-	-	-	-

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေစာတွင် ပုံ	အမေ့အသိပုံကဏ္ဍ		အနည်းဆုံးပုံကဏ္ဍ	
			ကဏ္ဍ	မ	ကဏ္ဍ	မ
၅	ထုတ်ကုန်ပုံစံ	နည်း	-	-	-	-
၆	ဆေးကုသမှုလုပ်ငန်း ပုံစံပုံစံ	နည်း	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်စက်ရုံအိတ်အိတ်စည်း မေ့အသိပုံကဏ္ဍ	နည်း	-	-	-	-
၈	လက်လှမ်းမီအိတ်အိတ်	နည်း	-	-	-	-
၉	ကုန်ပစ္စည်းအိတ်အိတ် အလုပ်အကိုင်အိတ်အိတ် သင်တန်းအိတ်အိတ်	နည်း	-	-	-	-
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်အိတ်အိတ် လုပ်ငန်း	နည်း	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လစာအလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား/ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထားတွင် ပြည်တွင်း၌ အလုပ်သွားလုပ်သောသူများနှင့် ရွာပတ်ဝန်းကျင်လုပ်အားခနှုန်းထားအား ပျမ်းမျှဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ပြောဆိုမှုအစားအသွယ်	ရေယာဉ်(ကေ)	ပြောဆိုလျှောက်အရည်အသွေး (မန်ဂျာတစ်ဦး၏အမည်အရ)			
လယ်မြေ	၄၁၆.၀၀	ကောင်း	☐	သင့်	☒
ယာဉ်/တင်ဆက်ရေး	-	ကောင်း	☐	သင့်	☐
ဥယျာဉ်မြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐
ကိုင်/ကျွန်းမြေ	-	ကောင်း	☐	သင့်	☐
နေတံခွန်		ကောင်း	☐	သင့်	☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐
မြေလွတ်မြေလယ်	-	ကောင်း	☐	သင့်	☐
စုစုပေါင်း	၄၁၆.၀၀				☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊
(၃)

လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်များအပြင် အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးသည့် ဥယျာဉ်ခြံမြေနှင့် နေရာတော်မြေများရှိပါသည်။ စားကျက်မြေများတွင်လည်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ဓာတ်သတ္တုအရင်းအမြစ်များ (မန်ဂျာတစ်ဦး၏အမည်အရ)				အသုံးပြုမှု (မန်ဂျာတစ်ဦး၏အမည်အရ)		
သတ္တုအခြားသတ္တုအရင်းအမြစ်များ	မရ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ်	ခက်	အသုံးပြုမှု
ဓာတ်သတ္တုအရင်းအမြစ်များ (မန်ဂျာတစ်ဦး၏အမည်အရ)	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒
ဓာတ်သတ္တုအရင်းအမြစ်များ	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွယ်ပွားသောသဘာဝအပင်များ)	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	☐	☐	☒	☐	☒		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန ၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝရင်းမြစ်များတွင် နွားစာအတွက် မြက်များနှင့် သဘာဝ ဆေးဘက်ဝင် အပင် အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကဲဖြတ်စာရင်း	သတ်မှတ်ချက်များ			
	အဆင့်မြင့်စား အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြည့်စုံသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြည့်စုံသောအိမ်ထောင်စု
မပြည့်စုံသောစိုက်ပျိုးမှု	မမျှော်	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်းသော မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့

အခြေအနေ	သတ်မှတ်ချက်များ			
	အဆင့်မြင့်စား အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြည့်စုံသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြည့်စုံသောအိမ်ထောင်စု
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောထိုင်ဆိုင်မှု	မမျှော်	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အိမ်စီးပွားရေး	စီးပွားကောင်း	စီးပွားကောင်း	စီးပွားကောင်း	စီးပွားကောင်း
လုပ်ငန်း	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၈	၁၉	၄၂	၁၀၈

ရင်းမြစ် . . . (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေအား မိမိကျေးရွာ တစ်ရွာအတွင်းသာ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြ ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု မှာ ၈၄ % ခန့် ရှိပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် ‘၃’ နှင့် ‘၄’ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်

အမျိုးအမည်	အိမ်ထောင်စုအရအတွက်	အမျိုးအမည် ဦးစီးဌာနသို့ အိမ်ထောင်စု အရအတွက်	ပြောဆိုသည့်နည်းပညာ (ပြောဆိုနည်းစာစစ်အလိုက် အိမ်ထောင်စုအရအတွက်မူပိုင်ခွင့်ပေးရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းဗိုလ်များ		-	အခြေအနေအထား = အစီအစဉ် = အထောက်အပံ့ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြီယူ =
၃ လနှင့်ပိုမို ကြီးမားသောများ	၁၈		အခြေအနေအထား = အစီအစဉ် = အထောက်အပံ့ = ချေးယူ = ၁၈ လုပ်အားခကြီယူ = ၇
၆ လနှင့်၂ လ အထိ ဝမ်းဗိုလ်များ	၅		အခြေအနေအထား = အစီအစဉ် = အထောက်အပံ့ = ချေးယူ = ၅ လုပ်အားခကြီယူ =

ဥစ္စာဓနအဆင့် ‘၃’နှင့် ‘၄’ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးပုံတစ်ပုံအား လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ၎င်းတို့မှာ အထောက်အပံ့ယူ/ ချေးယူ/ လုပ်အားခကြီယူခြင်းများဖြင့် ဖြေရှင်းကြပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အခြေအနေအထား	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစေ့စပ်မှုရှိမှုမရှိသော ကြီးရယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ကွက် စေ့စပ်မှုမရှိသော နှစ်စဉ်သို့မဟုတ် ပျက်စီးမှု		၁	၁
အိမ်ထောင်စုအတွက်			
ဆင်းရဲရွှံ့မိသားစုဦးရေများသည် အမျိုးသမီးဦးစီးဌာနအိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲရွှံ့မိသားစုဦးရေများသည် မဆိုဖီ/တစ်ခဲလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြေအနေအထား ပြောင်းလဲသွားရုံနဲ့ထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သက်ကြီးရွယ်အိုများရှိသော်လည်း မိသားစု/ ရပ်ရွာစောင့်ရှောက်မှုရှိပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

၁	စားနပ်ရိက္ခာအလုံလုံ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု(မမြေစိုက်ပျိုးရေး)	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ရေစိုက်ပျိုးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	မပိုင်ဆိုင်ခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၅	အဆင်မပြေခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	မနုတ်ပိုင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၇	ငလျင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၈	မပိုင်ဆိုင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၉	ဆေးနစ်နဲဝေငြိမ်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၀	မမြေစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မမြေစိုက်ပျိုးရန်	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၁	သစ်ပင်ပျက်စီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၂	ငှက်ပျော့ကောင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၃	တိရစ္ဆာန်ကောင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ကန်စွာစဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်း)			
၁၄	ကိပ်စက်အားကစားဆင်းရဲခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၅	ပြည်တွင်းပစ်ခတ်မှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကောင်စက်ရေဝင်ကျရခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၈	ဝေလံဆေးသီး/လမ်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဟုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။

(ဥပမာ။ ။ အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမ့်
အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်
အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စုအထက် - မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားနပ်ရိက္ခာမလုံမှု၊ စိုက်ပျိုးမြေမတိုးချဲ့နိုင်မှု၊ ရေကြီးရေလျှံမှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲတို့ကိုသာ အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မန်ရိုတစ်စက်တစ်ခုအတွက်)			
၁	လူငယ်	မငြိမ် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၃	မြားမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်	မငြိမ် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဒဏ်ရာရရှိသော အိမ်ထောင်စု/ ကူစက်ရောင်းသူကြီးဒေသတွင်းနထိုင်သူ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၅	မြေကမ်းဘေးနထိုင်သူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	အန္တရာယ်ရှိသောနေရာ (Prone to accident) တွင်းနထိုင်သူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၇	ပြည်တွင်းနရေပစ်ခတ်မှုဒဏ်ရာရသူများ (IDP)	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၈	မြေမိမိနထိုင်သူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မန်ရိုတစ်စက်တစ်ခုအတွက်)			
၉	ဝါဒီနပ်ပိုရ်ရင်းများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၀	လက်သုပ်ကမ်းစားများ၊ ကုသိုလ်မှုများ	မငြိမ် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၂	ဒေသတွင်းမဇ္ဈိကဒေသလူမျိုးတို့	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်းနထိုင်သူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၄	ရ ဇွာတွင်းလူမျိုးများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၅	ဆေးဆွဲသူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၆	ကုသိုလ်မှုရရှိရန် ခက်ခဲသူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၇	လည်ပတ်သွားလာမှု မရောက်သူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၈	နရေပစ်ခတ်မှု ဒေသများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၉	ရ ဇွာတွင်းလူမျိုးများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂၀	ကုသိုလ်မှုရရှိရန် ခက်ခဲသူများ	မငြိမ် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော မိသားစုများ၊ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများမှာ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ၊ ကျန်းမာရေးအခက်အခဲများ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၊ ချောင်းကမ်းဘေးတွင် နေထိုင်သူများမှာလည်း အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	(မနှစ်ကစ၍ ကမ္ဘာ့ရ ဇွန်)	ကဏ္ဍ	မ	ပ	လုပ်ကိုင်အသွင် (အနည်းဆုံးအစီအစဉ်အရ နေထိုင်သည်။)	နဂါးစု (မနှစ်ကစ၍ ခဏ္ဍာရ ဇွန်)
၁		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်မရေး ☐ ဘဏ္ဍာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သစ်တောရေး ☐ လူမှုရေး ☐	ကလေး ☐ သင် ☐ ညံ့ ☐
၂		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်မရေး ☐ ဘဏ္ဍာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သစ်တောရေး ☐ လူမှုရေး ☐	ကလေး ☐ သင် ☐ ညံ့ ☐
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်မရေး ☐ ဘဏ္ဍာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သစ်တောရေး ☐ လူမှုရေး ☐	ကလေး ☐ သင် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည်။
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားခြင်း မရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့များအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းအဖွဲ့ အချို့သာရှိပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမည်အစား (မနက်စာစစ်တစ်ရက်စီရန်)							အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အဓိကဉာဏ်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်ထက် ၇ နှစ်သည်။)
၁		၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သင်တန်းရေးလေ့လာရေး ☐
၂		၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သင်တန်းရေးလေ့လာရေး ☐
		၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သင်တန်းရေးလေ့လာရေး ☐
		၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ သင်တန်းရေးလေ့လာရေး ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ-ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

- (၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - GIZ, UKAid, US Aid, စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂိုလ်ကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေလမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစ်မီး

ရောင်စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် Pact Myanmar ငွေချေးအဖွဲ့သာ ရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု ၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအမျိုးအမည်	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အမျိုးသမီးပိုင်ဆိုင်မှု	ပိုင်ဆိုင်မှုအမျိုးအမည်
၁	မမြေပိုင်ဆိုင်	၅၄		မမြေပိုင်ဆိုင်
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၃၂		ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု
၃	၂.၅ ဧက မ-၅ ဧက	၄၃		အိမ်ထောင်စု
၄	၅ ဧက မ-၁၂.၅ ဧက	၂၄		အိမ်ထောင်စု
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၂၄		အိမ်ထောင်စု
၆	စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း	၁၇၇		☒

ရင်းမြစ် . . . (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် မြေယာမဲ့ဦးရေမှာ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၄၉ %ခန့်ရှိပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ဧက)	ရရှိနိုင်သည့်		
			တစ်စုတည်း (မနှစ်ခြင်းတစ်ခုလုံး)	လုပ်ငန်းစဉ် (မနှစ်ခြင်းတစ်ခုလုံး)	
၁	ဆည်		တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၃	မြစ်တစ်ခု		တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၄	ရေသွင်းစနစ်	၈၆.၀	တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၅	အဝတ်တံခွန်		တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၆	လက်ဝှေ့		တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၇	စစ်ဆေးရေး		တစ်စုတည်း ☐ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☐	မရရှိ ☐
၈	ခရီးစဉ်	၃၃၀.၆	တစ်စုတည်း ☒ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ☐ မဟုတ်ပါ ☐	ရရှိ ☒	မရရှိ ☐

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့သည် မိုးရာသီတွင် မိုးရေကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး နေ့စပါးအတွက် ချောင်းရေ၊ မြောင်းရေများကို အသုံးပြုပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စတင်ပျိုးစေ့	တစ်စုတည်း အထွက်နှုန်း			သီးနှံစိုက်ပျိုးမှု		သွင်းအားလုပ်ငန်းစဉ် (မနှစ်ခြင်းတစ်ခုလုံး)			အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မနှစ်ခြင်းတစ်ခုလုံး)		
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	မေ	ထွက်	မြေ	လက်	နမူနာ	မြေ	လက်	နမူနာ
နွား	၃၃၀.၆	တင်း	၉၀	၈၀	၈၅	၉၀	မြေ	လက်	နမူနာ	မြေ	လက်	နမူနာ
မုန့်	၈၆	တင်း	၇၀	၆၀	၆၅	၇၀	မြေ	လက်	နမူနာ	မြေ	လက်	နမူနာ
							မြေ	လက်	နမူနာ	မြေ	လက်	နမူနာ
							မြေ	လက်	နမူနာ	မြေ	လက်	နမူနာ

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ငရုတ်၊ ကွမ်း၊ ကွမ်းသီး၊ ငှက်ပျောစသည့်သီးနှံများလည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ခန့်တောမြေတွင် ခန့်များလည်း ပေါက်ရောက်ပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်ကိရိယာအစားအမျိုးအစား	တစ်စီးစီ ခဏ္ဍပ်ပိုင်	ရဝှပ်ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှာရမ်းလုပ်ငန်းသင်္ဘော တပ်တပ်
ထန်စက်	၁			
လက်ကန်စက်	၁			
အစေ့ချိတ်				
ရိတ်သိမ်းခွက်	၅			
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခွက်				
ရေပျံစက်	၁၀			
ခွက်ရေပျံစက်	၂			
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု မရှိသဖြင့် စက်များငှားရမ်း၍ လည်းကောင်း၊ နွားများဖြင့် လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက် / ရုပ်သင်္ကေတ (မရှိတတ်စေရန်၊ ယေဘုယျ နှင့် ၁၈ ကိုးဆိုင်ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဖြိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များကိုသာ 'ဖြိုပါ' ဟုသတ်မှတ်ကြရန်။)			
သဘာဝအခြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တော်မှု ☒	ဖြိုပါ ☐
လယ်ယာအသုံးပြုမှု	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တော်မှု ☒	ဖြိုပါ ☐
ဖျက်ဆီးရေးအရင်းအမြစ်	ပေးချမ်း ☐		အသင့်အတင့်ရှိ ☒	ဖြိုပါ ☐
ဆွေးနွေးဆွဲဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐		ရသည် ☒	ဖြိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိမှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာရရှိရသည်			☐
	သီးနှံမျိုးစေ့များကိုလွယ်ကူစွာရရှိရသည် ☒			ဖြိုပါ ☐
သဘာဝအခြေအနေအထား / အဝတ်အစားအသုံးပြုမှု	လွယ်ကူစွာရရှိရသည် ☐ ဝယ်ယူရရှိရသည် ☒			ဖြိုပါ ☐
တောယိုယွင်းမှု၊ တောဖြိုဖြိုခြင်း	လွယ်ကူစွာရရှိရသည် ☐ ဝယ်ယူရရှိရသည် ☒			ဖြိုပါ ☐
အခြေအနေအထားအသုံးပြုမှု	အလွယ်တကူရရှိရသည် ☐ ရရှိရသည် ☒			ဖြိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိမှု	အလွယ်တကူရရှိရသည် ☐ ရရှိရသည် ☒			ဖြိုပါ ☐
နည်သညာ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရရှိရသည် ☐ ရရှိရသည် ☐			ဖြိုပါ ☒
သီးနှံထွက်နှုန်း	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာရရှိရန်မကန့်သတ်ရန်ရရှိရသည်			☐
	သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ရရှိရသည် ☒			ဖြိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရုပ်သင်္ကေတ (အနည်းဆုံးတစ်ခုခုအထက် ရှိရသည်။ ယေဘုယျ နှင့် ၁၈ ကိုးဆိုင်ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဖြိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များကိုသာ 'ဖြိုပါ' ဟုသတ်မှတ်ကြရန်။)
သဘာဝအခြေအနေအထား	ဖြိုဖြိုခြင်းများ ရသိရှိရမည် ဖြိုပါ ☐

ပြဿနာရှာဖွေအခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရုပ်သိမ်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှစ်အထက်ရှိရမည်။ ဇယားတစ်ခုတည်းက ကိုးဆက်ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်မှုမရှိရန်။ မြေရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆချက်များရှိပါက 'မြေမရှိ' ဟုသတ်မှတ်ရန်။)		
လယ်ယာမြေသုံးစွဲမှု	လယ်ယာမြေသုံးစွဲမှုမရှိပါ		☐
	လယ်ယာမြေသုံးစွဲမှုများသည်		☐
	လယ်ယာမြေသုံးစွဲမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်		☐
	ပလတ်မြေသည်		☐
	ပလတ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐	မြေမရှိ	☒
ထိုက်ဖျိုးရအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☒
ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☒
သီးနှံမိသားစုရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☒
သဘာဝအခြေအနေအထား / အောက်နစ်မြေပြင်ရှိမှု အခြေအနေအထားသွင်းအားများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☒
တောပိုင်ဆိုင်မှု၊ တောမြေပြင်ရှိမှု အခြေအနေအထားသွင်းအားများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☒
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☒
နည်းပညာ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံ့လမရ ☐	မြေမရှိ ☐
သီးနှံထွက်နှုန်းကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်မှုမရှိပါ		☐
	သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်မှုမရှိပါ	မြေမရှိ	☒
ဖျက်စီးမှုဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှု	ဆွေးနွေးမှု ☐	အသင့်အတင့်မှု ☐	အနည်းငယ် ☒

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ လာရောက်ပို့ချပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှုအခြေအနေ	ကောင်ရေ
မ မွေးမြူရေး		
နံ့	၆	၁၅
မ မွေးမြူရေး		
နံ့		

အခွင့်အလမ်း	အောင်မြင်မှု/ရက်လက်မှု (မနှစ်ကတစ်ခုတည်းအားဖြင့်၊ ယေဘုယျအားဖြင့်၊ ၂၁ရက်ခန့်ဆက်တိုက်အောင်မြင်မှု၊ မြင့်မိုရ်မလီအပ်ဟု ယူဆချက်များအရ 'မြင့်မိုရ်' 'ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ပါ။)
သွင်းအားစု (အစဉ်အဆက် အစဉ်အဆက်သည်) အစဉ်အဆက်	သွင်းအားစုများအတွက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများအတွက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မြင့်မိုရ် ☒
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းလမ်း ပုံစံ	နည်းလမ်းနှင့်အညီအုပ်စုအရင်းအမြစ်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက်လွယ်ကူ ရရှိသည်။ ☐ နည်းလမ်းနှင့်အညီအုပ်စုအရင်းအမြစ်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက်လွယ်ကူ ရရှိသည်။ ☐ မြင့်မိုရ် ☒
ထုတ်ကုန်ရောင်းချမှု	ထုတ်ကုန်များအရလွယ်ကူစွာအစုအဖွဲ့အားကန့်သတ်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များအရလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်သည် ☒ မြင့်မိုရ် ☐
အိမ်ခြံမြေအတွင်း မြေရောင်းချမှု	အလုံအလုံရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☒ မြင့်မိုရ် ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးပုစွန်အုပ်စုရောင်းချမှု အသွယ်	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တော်စွာ ☐ မြင့်မိုရ် ☒
ငါးပုစွန်သစ်ပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လုံလောက်စွာလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိသည် ☐ ဝယ်ယူရရှိသည် ☐ မြင့်မိုရ် ☒
အစု	လုံလောက်စွာလွယ်ကူစွာရရှိသည် ☐ ရရှိသည် ☐ မြင့်မိုရ် ☒
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများအတွက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများအတွက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မြင့်မိုရ် ☒
နည်းလမ်းအရအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းလမ်းနှင့်အညီအုပ်စုအရင်းအမြစ်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက်လွယ်ကူ ရရှိသည်။ ☐ နည်းလမ်းနှင့်အညီအုပ်စုအရင်းအမြစ်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက်လွယ်ကူ ရရှိသည်။ ☐ မြင့်မိုရ် ☒
ထုတ်ကုန်ရောင်းချမှု	ထုတ်ကုန်များအရလွယ်ကူစွာအစုအဖွဲ့အားကန့်သတ်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များအရလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်သည် ☒ မြင့်မိုရ် ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိမှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မြင့်မိုရ် ☒

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသာ လုပ်ကိုင်စားသောက်
ကြပါသည်။ လွတ်ကျောင်းစနစ်ဖြင့် မွေးမြူမှု များပါသည်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းမှာ ချောင်းများအတွင်း ဖမ်းယူ
ရှာဖွေရောင်းချခြင်းသာ ရှိပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	အော်ပရေတာ/ရယ်လတ်များ (အနည်းဆုံးတစ်ခုခုအထက်ဖြည့်ပါ။ ဇယား၂၁ နှင့် ကိုဆိုင်ဆက်စပ်သောပြဿနာများရှိရန်၊ မြေရင်းမလိုအပ် ဟုယူဆသောရယ်လတ်များပါ 'မြေပို' 'ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ပါ။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်ခြင်း	စားကျက်ခြင်းမရှိပါ ☐ စားကျက်ခြင်းမရှိပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
ရေရရှိမှု	ရေရရှိမှုမရှိပါ ☐ ရေရရှိမှုမရှိပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
မိခင်တိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မိခင်တိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ မိခင်တိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
အန္တရာယ်	အန္တရာယ်ကင်းမရှိပါ ☒ အန္တရာယ်ရှိပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေးအစော ဆုံးသည့်) အတွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းလမ်းအုပ်စုပေါင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလွယ်ကူမရနိုင်ပါ ☐ နည်းလမ်းအုပ်စုပေါင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလွယ်ကူမရပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မြေပိုပါ ☒ ထုတ်ကုန်များလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
အိမ်ပြင်အတွင်း မြေရင်းလှေကားများ	အလုံအကုံမရှိပါ ☐ အလုံအကုံမရှိပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးပုရွန်မြေရင်း ရေမြေအထား	ရေမြေအထားမရှိပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
ငါးပုရွန်သားတစ် လက်လှမ်းမီမှု	ငါးပုရွန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☒ ငါးပုရွန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
အန္တရာယ်	ငါးပုရွန်များလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါ ☒ ငါးပုရွန်များလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
နည်းလမ်းအုပ်စုနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းလမ်းအုပ်စုပေါင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလွယ်ကူမရပါ ☒ နည်းလမ်းအုပ်စုပေါင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလွယ်ကူမရပါ ☐ မြေပိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မြေပိုပါ ☒ ထုတ်ကုန်များလွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မြေပိုပါ ☒
ငါးခမ်းစွန့်ချက်မှု	မလွယ်ကူပါ ☒ မလွယ်ကူပါ ☐ မြေပိုပါ ☐

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု ၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်
ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားကျက်မြေများ ရှိသဖြင့် မွေးမြူရေးအတွက် လွတ်ကျောင်းမွေးကြပါသည်။

(ခ-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ယောင်ခြောက်/ရုပ်သိမ်းခြောက် (မနှံ့တစ်ခေါက်သာ ဖြစ်ရန် ယောင်ခြောက်/ရုပ်သိမ်းခြောက် ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ဆိုင်ဆက်စပ်သော ပြီးမြောက်ခြင်း အခြေခံမလိုအပ်ဟု ယူဆအချက်များကိုသာ 'ဖြစ်ပါ' ဟူသော အကွက်ကို ဖြည့်စွက်ရန်)		
လုပ်သားအင်အားရရှိခြင်း	မူများ ☐	အသင့်အတင့် ☒	ဖြစ်ပါ ☐
လယ်ယာသစ်တူးဖော်မှုများမဟုတ်သော အခြားသေထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်အတွက်ရရှိခြင်း	အတွက်ကမ်းစပ်ရှိသည် ☐ ဖြစ်ပါ ☐	အတွက်အသင့်အတင့် ☒	
အတွက်ဆိုင်ရောင်းအသိအမြင်ရရှိခြင်း	အတွက်အခြားကမ်းစပ်စွဲနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☐	ဖြစ်ပါ ☒	
လမ်းဖန်းဆက်သွယ်ရောင်းချခြင်း	ကမ်းစပ် ☐	သင့် ☒	ဖြစ်ပါ ☐
ကုန်ပြောင်းရရှိခြင်း	ပေးပို့မှု ☐	သင့် ☒	ဖြစ်ပါ ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိခြင်း	ကမ်းစပ် ☐	သင့် ☐	ဖြစ်ပါ ☒
အရရှိခြင်း	လိပ်စာလွယ်ကူစွဲအရရှိသည် ☐ အရရှိသည် ☒	ဖြစ်ပါ ☐	
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းစည်း၊ ဆိုင်ရောင်းအသေးစား /အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းစည်းနည်းစည်း /အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရရှိသည်။ ☐ နည်းစည်းနည်းစည်း /အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။ ☐ ဖြစ်ပါ ☒		
အလုပ်နှင့်လိုက်ညီစွာဖြင့် သေချာမှုမဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော စည်းစနစ်အရ တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည် ☐ ဖြစ်ပါ ☐	အသင့်အတင့် ☒	
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	မူများ ☐	အသင့်အတင့် ☒	ဖြစ်ပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် လက် သမား ၊ ပန်းရံအလုပ်များနှင့် ဈေးဆိုင်များ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများလည်း ရှိပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရုတ်သင်ချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုစီနှစ်ခုအထက် ဖြစ်ရမည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုဆိုင်ဆက်စစ်ဆေး ပြီးမှဖြေရန်၊ အခက်ရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များကိုသာ 'ငြိမ့်ပါ' ဟူသောအကွက်ကို ဖြည့်ရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိရန်	ရင်းနှီး ☐ လုံးဝမရှိ ☐ ငြိမ့်ပါ ☒
လယ်ယာသစ်တစ်ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားသေထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်အခက်ရှိခြင်း	အခက်အခဲများ ☐ အခက်မရှိ ☐ ငြိမ့်ပါ ☒
အခက်ခိုင်ရုံအသိအမြင်ရှိခြင်း	အခက်အခဲများကို ကောင်းစွာ သိလည် ☐ လုံးဝနားလည် ☐ ငြိမ့်ပါ ☒
လမ်းဖုန်းဆက်သွယ်ရခက်ခဲခြင်း	ညံ့ ☐ အလွန်ညံ့ ☐ ငြိမ့်ပါ ☒
ကုန်ကမ်းရရှိရန်ခက်ခဲခြင်း	ကုန်ကမ်းရရှိရန် နည်းသည် ☐ ကုန်ကမ်းမရှိ ☐ ငြိမ့်ပါ ☒
လျှပ်စစ်မီးရရှိရန်ခက်ခဲခြင်း	ရရှိရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ☒ ငြိမ့်ပါ ☐
အခက်ရှိခြင်း	လုံခြုံစွာ လွယ်ကူစွာ အခက်မရှိပါ ☒ ☐ ငြိမ့်ပါ ☐
အသက်မွေးလုပ်ငန်းသည် အခက်ခိုင်ရုံအသိအမြင် / အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းသည် နည်းအားဖြင့် / အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☒ နည်းသည် နည်းအားဖြင့် / အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☐ ငြိမ့်ပါ ☐
အလုပ်နှင့်လျက်ညီနေခြင်းသာ (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးလုပ်ငန်း ပြုနိုင်သော ယဉ်စာစီရန်ကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ☒ လုံးဝမတတ် ☐ ငြိမ့်ပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☒ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ ငြိမ့်ပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးခြင်းကြောင့် ပုသိမ်မြို့၊ ရန်ကုန်မြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများလည်း ရှိပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူကြီးစု		
			ကဏ္ဍ	မ	ပရောင်း	ကဏ္ဍ	မ	ပရောင်း	ကဏ္ဍ	မ	ပရောင်း
၁	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လက်ထပ်သည့် တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရရှိအိမ်ထောင်စု စနစ်ရှိရန်	၈	၄	၄	၈						
	က နယ်စပ်ဒေသရှိ မြို့နယ်များ										
၂	၃လ အထိ		၂	၁	၃						
	၆လ အထိ		၁	၃	၄						
	၁၂လ အထိ			၁	၁						
	၁၂လ အထက်										

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု/ မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါ မှု/မပါမှု စသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ် တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို ‘**ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ**’ ဟု သတ်မှတ် သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယား တွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင်ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာ ရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာ သွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင် ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနတွင် ပြန်လည်အခြေချ နေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများ သည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှုများ နည်းပါးသဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား နည်းပါးပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရင်း	လဂွိုဟ်	
		ကဗျား	မ
၁	ပမိဂိုဏ်းနှင့်အလုပ်အကိုင်နှင့်ပတ်သက်သော အခွင့်အလမ်းများ ရှုခိုက်	၁၇	၂၁
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်သိမ်မွေ့မှုအကြောင်းအရင်း		
၃	ဒေသတစ်ခုမှတစ်ဆင့် အခြားဒေသသို့ လူရွှေ့ပြောင်းခြင်း		
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအကြောင်း (Social protection, health)		
၅	အမျိုးမျိုးသော အခြေအနေအထား (သမိုင်းအရင်းအမြစ်) အကြောင်းအရင်းအဖို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း		

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများမှာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများအတွက် သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပြီး ဦးရေနည်းပါးပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအတတ်			
		စုစုပေါင်း	ပြင်ပ	လက်	နမိတ်
၁	ပြန်ပို့ ငွေမရှိနိုင်ရသော အိမ်ထောင်စုအတတ်	၂၆	✓		
	ပြန်ပို့ ငွေမပြောင်းလဲမှုများ				
	-က။ ငွေလွှဲပိုင်ခွင့် (ဟန့်ခံ)	၁၉			
၂	-ခ။ ဘဏ်				
	-ဂ။ လက်ဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း	၄			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘဏ်ဖြင့်ငွေလွှဲသကဲ့သို့ အိမ်သို့ ပြန်၍ ဖြစ်စေ ငွေလွှဲကြသူများ ရှိပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဧည့်သည် လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးအဆင့် (အနီးဆုံးအဆင့်အဆင့်အဆင့် ပေါ်ရန်။)	အကြီးဆုံးအဆင့် (အကြီးဆုံးအဆင့်အဆင့်အဆင့် ပေါ်ရန်။)
အဆင့် (မိုး/ရေ)	ကျိပ်လတ်အဆင့်	ပျော်မြူးအဆင့်
ရေအဆင့် (မိုး)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☒	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☒
(အနီးဆုံးအဆင့်အဆင့်အဆင့် ခန့်မှန်းပြုစုရန်)	၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐	၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐
	၁၅ မိုင်အထက် ☐	၅၁ မှ ၁၀၀ မိုင် ☐ ၁၀၀ မိုင်အထက် ☐

ဧည့်သည်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးအဆင့် (အနီးဆုံးအဆင့်အဆင့်အဆင့် ပေါ်ရန်။)	အကြီးဆုံးအဆင့် (အကြီးဆုံးအဆင့်အဆင့်အဆင့် ပေါ်ရန်။)
	အဆင့် ☐ စက်ဝိုင်း ☒ ဆိုင်ကယ် ☒	အဆင့် ☐ စက်ဝိုင်း ☐ ဆိုင်ကယ် ☒
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ကား/တင်လှေ ☒ ရထား ☐	ကား/တင်လှေ ☒ ရထား ☐
နည်းလမ်း	သုံးဘက်ဆိုင်ကယ် ☒ အဆင့် ☐	သုံးဘက်ဆိုင်ကယ် ☒ အဆင့် ☐
	စက်အဆင့် ☒	စက်အဆင့် ☒
	စက်အဆင့်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန် အဆင့်) ☒ မီးဖိုချောင်ရုံ	စက်အဆင့်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန် အဆင့်) ☒ မီးဖိုချောင်ရုံ
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု	အိမ်သုံးအဆင့် ☒ အဝတ်အထည် ☒	အိမ်သုံးအဆင့် ☒ အဝတ်အထည် ☒
ရရှိနိုင်မှု(အနီးဆုံးအဆင့်အဆင့် နှင့်အထက် အဆင့်သည်။)	အဆင့်လုပ်ငန်းအဆင့်များ	အဆင့်လုပ်ငန်းအဆင့်များ
	ပရိဘောဂ ☐	ပရိဘောဂ ☒
	ပရိဘောဂနှင့်အဆင့်များရရှိ ☐	ပရိဘောဂနှင့်အဆင့်များရရှိ ☒
အဆင့်အဆင့်	ကားဝိုင်း ☐ သန့် ☒ ညံ့ ☐	ကားဝိုင်း ☒ သန့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကားဝိုင်း ☐ သန့် ☒ ညံ့ ☐	ကားဝိုင်း ☐ သန့် ☒ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုး
မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်းရှိဈေးဆိုင်လေးများတွင်လည်း သွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ခ ချာ ရှုရန်ရှိသည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးအပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေးခံ ပစ္စည်း လိုပစ်မှု	ခ ချာ ရှုရန်အခက် အခဲများ
			အတိုးနှုန်း ☐		
အစိုးရဘဏ် (ပြန်ခံ)	ကာလတို ချေးငွေ ☒	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မေ့ % ☒	လန်ပံသည့် ☒	နည်းသည့် ☒
လယ်ယာမြေအသိုက်	ကာလလတ် ချေးငွေ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ်အတွင်း ☒	၂ မေ့ % ☐	မလန်ပံပါ ☐	ရရှိသည့် ☐
ပြန်ခံစီးပွားဘဏ်	ကာလရှည် ချေးငွေ ☐	၁ နှစ်နှင့်ထက်ပို၍ ☐	၅ မေ့ % ☐		မရရှိပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
			အတိုးနှုန်း ☐		
	ကာလတို ချေးငွေ ☒	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မေ့ % ☒	လန်ပံသည့် ☐	နည်းသည့် ☒
သမဝါယမ ချေးငွေ	ကာလလတ် ချေးငွေ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ်အတွင်း ☒	၂ မေ့ % ☐	မလန်ပံပါ ☒	ရရှိသည့် ☐
	ကာလရှည် ချေးငွေ ☐	၁ နှစ်နှင့်ထက်ပို၍ ☐	၅ မေ့ % ☐		မရရှိပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
			အတိုးနှုန်း ☐		
	ကာလတို ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မေ့ % ☐	လန်ပံသည့် ☐	နည်းသည့် ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလလတ် ချေးငွေ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ်အတွင်း ☐	၂ မေ့ % ☐	မလန်ပံပါ ☐	ရရှိသည့် ☐
	ကာလရှည် ချေးငွေ ☐	၁ နှစ်နှင့်ထက်ပို၍ ☐	၅ မေ့ % ☐		မရရှိပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		

ခ နှစ် ဝုဏ်သီတင်း နဂါး	င နှစ်သား ဝန်ထမ်း အမတ်အစား	ပုဂ္ဂလိက ပထမပရိသတ် ကံ	အတိုးနှုန်း (လ)	အသစ် ပစ္စည်း လုပ်ငန်း	ခ နှစ် ဝုဏ်သီတင်း အခန်းကဏ္ဍ မရသေး
ပုဂ္ဂလိက အသစ်	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	အတိုးနှုန်း ☐ ၁မေ့% ☐	လုပ်ငန်း ☐	နည်းလမ်း ☐
ခ နှစ် ဝုဏ်သီတင်း	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၆လမှစ၍ ☐	၂ မေ့% ☐	မလုပ်ငန်း ☐	ရရှိသည် ☐
ကံထု	ကံထုရည် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	တစ်နှစ်အတွင်း ☐	၅ မေ့% ☐		မရရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
အဖွဲ့အစည်း ဝုဏ်သီတင်း	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☒	၃-၆ လအတွင်း ☒	အတိုးနှုန်း ☐ ၁မေ့% ☒	လုပ်ငန်း ☐	နည်းလမ်း ☒
င နှစ်သားအစည်း	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၆လမှစ၍ ☐	၂ မေ့% ☐	မလုပ်ငန်း ☒	ရရှိသည် ☐
	ကံထုရည် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	တစ်နှစ်အတွင်း ☐	၅ မေ့% ☐		မရရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
င နှစ်သားအစည်း	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☒	နည်းလမ်း ☐ လုပ်ငန်း ☐	အတိုးနှုန်း ☐ ၁မေ့% ☐	လုပ်ငန်း ☒	နည်းလမ်း ☐
	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂ မေ့% ☐	မလုပ်ငန်း ☐	ရရှိသည် ☐
	ကံထုရည် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၆လမှစ၍ ☒	၅ မေ့% ☒		မရရှိပါ ☒
		တစ်နှစ်အတွင်း ☐	၁၀%အထက် ☐		
အသစ်ပရိသတ်	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	နည်းလမ်း ☐ လုပ်ငန်း ☐	အတိုးနှုန်း ☐ ၁မေ့% ☐	လုပ်ငန်း ☐	နည်းလမ်း ☐
	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂ မေ့% ☐	မလုပ်ငန်း ☐	ရရှိသည် ☐
	ကံထုရည် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၆လမှစ၍ ☐	၅ မေ့% ☐		မရရှိပါ ☐
		တစ်နှစ်အတွင်း ☐	၁၀%အထက် ☐		
မဟာမိတ် နှစ်သား ဝုဏ်သီတင်း	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☒	နည်းလမ်း ☐ လုပ်ငန်း ☐	အတိုးနှုန်း ☐ ၁မေ့% ☐	လုပ်ငန်း ☐	နည်းလမ်း ☒
	ကံထုတ် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂ မေ့% ☐	မလုပ်ငန်း ☒	ရရှိသည် ☐
	ကံထုရည် နှစ် ဝုဏ်သီတင်း ☐	၆လမှစ၍ ☒	၅ မေ့% ☒		မရရှိပါ ☐
		တစ်နှစ်အတွင်း ☐	၁၀%အထက် ☐		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံးတစ်နှစ်အထိ ၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ ကာလရှည်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလထက် ရှည်ကြာစွာ ချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော် ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများနှင့် Pact Myanmar မှ ချေးပေးသော အဖွဲ့အလိုက် ငွေစုငွေချေးအစီအစဉ်များနှင့် ငွေချေးပေးသူများရှိပါသည်။ မိတ်ဆွေများ၊ ဆွေမျိုးများထံမှလည်း အနည်းငယ် ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေခံ	အခက်အခဲ		အကျိုးအမြတ်ရှိမှု (အခက်အခဲ 'ရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုမလို။)		
			မရှိ	ရှိ	မရှိ
မြေသြုပ်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ပျက်စီးနေသောရေဝင်ကားတဝှမ်းထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ငါးမျိုးကွဲ	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
အခြားသက်ရှိအမျိုးကွဲများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပိုးမွှားအန္တရာယ် အခက်အခဲရှိနေသည့်အတွက် ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများ အသုံးများ နေသဖြင့် လက်ရှိတွင် မြေဆီသြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း ရေရှည်တွင် မြေဆီလွှာထိခိုက်လာ နိုင်ပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံခန့်ခွဲမှုများ အားနည်းပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၃၀) မူလတန်း ၊ အလယ်တန်း ၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းအဆင့်	ကဏ္ဍ	မ	ပရိုဂရက်
စာတတ်သင်္ချာ			
မူလတန်းအဆင့်	၉၄	၁၀၁	၁၉၅
အလယ်တန်းအဆင့်	၃၄	၄၇	၈၁
အထက်တန်းအဆင့်	၂၀	၁၇	၃၇
တက္ကသိုလ်အဆင့်			

ရင်းမြစ်.. အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့်ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade-8) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက ‘အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ’ တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade-3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ- ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက ‘မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ’ တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ ‘ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)’ ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade-4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက ‘မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ’ တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက ‘စာမတတ်သူဦးရေ’ တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေမှာ ၁၇% ခန့်သာရှိပါသည်။ ၅ နှစ်အောက် ကလေး များ၊ ကျောင်းမတက်ရသေးသော ကလေးများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါ။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်	ကဏ္ဍ	မ	ပရိုင်း
မူလတန်း	၅၆	၄၂	၉၈
အလယ်တန်း	၈၄	၇၆	၁၆၀
အထက်တန်း	၂၀	၁၇	၃၇
တက္ကသိုလ်/ကျောင်းဝင်	၄	၉	၁၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း ၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက် ရောက်နေသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ‘ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး’ကို သင်ယူ ဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/ သားများကို

အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိသဖြင့် လက်ရှိကျောင်းတက်နေသည့် ကျောင်းသားဦးရေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ သို့သော် မူလတန်းဖြင့် ကျောင်းထွက်သူများလည်း ရှိနေပါ သည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဖြစ်အရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
က။ နှစ်အဆင့်	မူလတန်း	☒		မူလတန်း	☐		မူလတန်း	☐	
	မူလတန်း	☐		မူလတန်း	☐		မူလတန်း	☐	
	အလယ်တန်း(ဆွဲ)	☐		အလယ်တန်း(ဆွဲ)	☐		အလယ်တန်း(ဆွဲ)	☐	
	အလယ်တန်း	☐		အလယ်တန်း	☐		အလယ်တန်း	☐	
	အထက်တန်း(ဆွဲ)	☐		အထက်တန်း(ဆွဲ)	☐		အထက်တန်း(ဆွဲ)	☐	
	အထက်တန်း	☐		အထက်တန်း	☐		အထက်တန်း	☐	
ခ။ ရွေးချယ်အကွပ်အစစ် (မိတ်)	၀ မှာ မိတ်	☒		၀ မှာ မိတ်	☐		၀ မှာ မိတ်	☐	
	၁ မိတ်မှ ၃ မိတ်	☐		၁ မိတ်မှ ၃ မိတ်	☐		၁ မိတ်မှ ၃ မိတ်	☐	
	၁၅ မိတ်မှ ၂၀ မိတ်	☐		၁၅ မိတ်မှ ၂၀ မိတ်	☐		၁၅ မိတ်မှ ၂၀ မိတ်	☐	
	၂၀ မိတ်အထက်	☐		၂၀ မိတ်အထက်	☐		၂၀ မိတ်အထက်	☐	
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆောင်ရွက်မှု	ခြေချုပ်	☒		ခြေချုပ်	☐		ခြေချုပ်	☐	
	စက်ဘီး	☒		စက်ဘီး	☐		စက်ဘီး	☐	
	ဆိုင်ကယ်	☒		ဆိုင်ကယ်	☐		ဆိုင်ကယ်	☐	
	ကား	☐		ကား	☐		ကား	☐	
ဃ။ စာသင်အဆင့်၏ စုစုပေါင်း	၁၈၀၀ အ								
ကြမ်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းပေ)*									
င။ အမိုးနံရံ၊ အခင်းအရည်အစား	ကောင်းသဖြင့်	☒	ညံ့	ကောင်းသဖြင့်	☐	ညံ့	ကောင်းသဖြင့်	☐	ညံ့
စ။ နှစ်သုံးစရိတ်	လုံလောက်မှုရှိသည်	☒		လုံလောက်မှုရှိသည်	☐		လုံလောက်မှုရှိသည်	☐	
လုံလောက်မှု	မလုံလောက်ပါ	☐		မလုံလောက်ပါ	☐		မလုံလောက်ပါ	☐	
ဆ။ နှစ်အိမ်သုံးစရိတ်	ကောင်းသဖြင့်	☒		ကောင်းသဖြင့်	☐		ကောင်းသဖြင့်	☐	
	ညံ့	☐	မရှိ	ညံ့	☐	မရှိ	ညံ့	☐	မရှိ
ဇ။ နှစ်အခွန်အတိုးတက်မှု	တိုးတက်မှုရှိသည်	☒		တိုးတက်မှုရှိသည်	☐		တိုးတက်မှုရှိသည်	☐	
	တိုးတက်မှုမရှိပါ	☐		တိုးတက်မှုမရှိပါ	☐		တိုးတက်မှုမရှိပါ	☐	
ဇ။ နှစ်အရောင်း/မဉ်းရောင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၅	၆						
အခြားခန့်									

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦးအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းပညာကို ကျေးရွာ အနီးရှိ ကုလားကွင်းကျေးရွာ အထက်တန်းကျောင်းများသို့ သွားရောက်ပညာသင်ယူရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရက်စွဲ/ ရက်စွဲ	
အခက်အခဲ / မ ရရှိနိုင်မှု	လုပ်ကိုင် ☒	မလုပ်ကိုင် ☐
တပည့်- ဆရာအချိုး	၄၀ : ၁ အထက် ☐	၄၀ : ၁ အထက် ☒
မူလတန်းပညာအဆင့်မတော်	မရှိ ☐ နည်း ☒ လတ် ☐ များ ☐	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိ ☐	မရှိ ☒
အဆင့်မြင့်စာအုပ်နှင့်စာအုပ်ရရှိရန်	လုပ်ကိုင် ☐	မလုပ်ကိုင် ☒
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများအတွက် အထူးစီစဉ်မှု	မရှိ ☐	အထူးစီစဉ်မှု ☒
အဆင့်မြင့်စာအုပ်နှင့်စာအုပ်ရရှိရန်	မရှိ ☒	နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းအကျ	ကောင်း ☐	သင့် ☒ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းပညာကို အခြားကျေးရွာများသို့ သွားလာရသည့် အခက်အခဲများ၊ ငွေကြေးမတက်နိုင်မှုများကြောင့် မူလတန်းပညာဖြင့် ကျောင်းထွက်ရသူများရှိပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ရောဂါ/ ရောဂါ		
၁	ဝမ်းဗျက်ဝမ်းချော	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၂	အဆုတ်တုပ်စွမ်း	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါ	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့်ရောဂါများ	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၆	တီဘီ	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၈	အဆုတ်	မရှိ ☒	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောင်(ဘီ၊ စီ)	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မရှိ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၁၁	အခြားရောဂါများ	မရှိ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် ဝမ်းဗျက်ဝမ်းချောရောဂါများ၊

သွေးလွန်တုပ်ကွေး

ဖြစ်ပွားမှုများရှိပါသည်။ သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ များပြားပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း (ရရှိ မရရှိအမှတ်ဖြည့်ရန်)	ရရှိ	မရရှိ
၁	အဆုတ်ရောင်	✓	
၂	ဆံ့ဖိုးကြွ ကပ်ကာမဆေးဝါးနှင့်အသွယ်ဆေးထိုးခြင်း		✓
၃	ပုပ်သီးရောင်		✓
၄	မဆေးဝါး (ကုပ်ဝန်ဆောင်ကပ်ကာအတွင်း)		✓
၅	ဝက်သံကပ်ရောင်	✓	
၆	အခြားသောပျောက်ကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	✓	
၇	အာဟာရမကုန်ဆုံးသမှု (အရပ်အခြားအသွယ်ဆေးထိုးခြင်းလက်ခံခြင်း)		✓
၈	အာဟာရပညာရေးအစီအစဉ်		✓

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးအချို့ ထိုးနှံမှုများရှိခဲ့ပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရိုင်အကွယ် (မိမိ)	အခန်းကွက်လုပ်ငန်းစဉ်များ
ကျောက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှာ မိမိ	
	၁ မိမိမှ ၃ မိမိ	ရရှိ ☐
	၃ မိမိမှ ၅ မိမိ	မရရှိ ☒
	၅ မိမိမှ ၁၀ မိမိ	
	၁၀ မိမိအထက်	
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှာ မိမိ	
	၁ မိမိမှ ၃ မိမိ	ရရှိ ☒
	၃ မိမိမှ ၅ မိမိ	မရရှိ ☐
	၅ မိမိမှ ၁၀ မိမိ	
	၁၀ မိမိအထက်	
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှာ မိမိ	
	၁ မိမိမှ ၃ မိမိ	ရရှိ ☒
	၃ မိမိမှ ၅ မိမိ	မရရှိ ☐
	၅ မိမိမှ ၁၀ မိမိ	
	၁၀ မိမိအထက်	

ရေစိုက်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သေစက်သုံးစွဲမှု အရည်အသွေး (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	ရေအရည်အသွေး (သေစက်သုံးစွဲမှု အသွေးသစ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် 'ရှိဟု ဖြေဆိုထားပါက' ဖြေဆိုရန်၊ 'မရှိဟု ဖြေဆိုထားပါက' ဖြေဆိုရန်)	သေစက်သုံးစွဲမှု ရေစိုက်မှုလုံလောက်မှု (ရေသိမ်းယူမှု၊ ရေသိမ်းယူမှု၊ ရေသိမ်းယူမှု၊ ရေသိမ်းယူမှု၊ ရေသိမ်းယူမှု)
ရေကန်	၇၉	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☒ မိုး ☒ ဆေး ☒
စိမ်စက်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ မိုး ☐ ဆေး ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သောက်ရေအတွက် မြေသားရေကန်မှ ရေကို အဓိက သောက်သုံးကြပါသည်။ အချို့သော မိသားစုများမှာ မြစ်/ ချောင်းမှ ရေကို သုံးစွဲကြပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သန့်ရှင်းစနစ်အမျိုးအစား	သန့်ရှင်းစနစ်အမျိုးအစား
သန့်ရှင်းစနစ်အမျိုးအစား	
ရေဆွဲစနစ်	
ရေဆွဲစနစ်/ ယင်းစနစ်	၁၇၇
မသန့်ရှင်းစနစ်အမျိုးအစား	
တံခွန်/ လေအိမ်	
တံခွန်/ ရေအိမ်	
အိမ်သာ	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်တိုင်းနီးပါးမျှ ယင်းစနစ်အိမ်သာ သုံးစွဲကြပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ဇယား၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆတတ်သူကို ရွေးချယ်ရန်	
၁	ဇယား၏အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ဆောင်ရွက်မှု	ရန် ☐	မရန် ☒
၂	ဇယားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရန် ☒	မရန် ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ဇယားအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ /အမျိုးသမီးများသို့ သယံဇာတဖြန့်ဖြူးမှု အကဲဖြတ်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရန် ☐	မရန် ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကဲဖြတ်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရန် ☒	မရန် ☐

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဦးဆောင်မှုများရှိပါသည်။

(ဋ) အခြေခံအဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(ဋ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အတွင်း	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရေသိမ်းအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရည် (မီတာ)
ရပ်ကွက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☒	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☒	ပစ္စည်းလမ်းထိ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မီတာ ☒
	၄ ☒ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐		၁-၅ မီတာ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ်အထက် ☐		၅-၁၀ မီတာ ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐
ရွာတစ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	ပစ္စည်းလမ်းထိ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မီတာ ☐
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐		၁-၅ မီတာ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ်အထက် ☐		၅-၁၀ မီတာ ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	ပစ္စည်းလမ်းထိ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မီတာ ☐
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☒	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☒		၁-၅ မီတာ ☒
		ညံ့ ☐	၅ နှစ်အထက် ☐		၅-၁၀ မီတာ ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် ယခုစာအုပ်ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရေးသားချိန်တွင် ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းဖြစ်သည့် ကုလားကွင်း-ပေကုန်း-ဇရပ်ဆိပ်လမ်းမှာ ကျောက်ခင်းထားသော်လည်း အနည်းငယ်ပျက်စီးနေပြီဖြစ်ပါသည်။

(၆-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျားအနံအမြင့်)	အရည်အတွင်း	တည်ဆောက် ဆဲအခြေအနေ	ရောင်းချနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	၃၀'x၅'x၁၀'	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☒ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
သစ်သား တံတား	၁၀'x၁၅'x၈'	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☒	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
ဂြိုဟ်တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကြို		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာထိပ်ရှိ အခြားကျေးရွာနှင့်ဆက်သော တံတားတစ်စင်းနှင့် ရွာအပိုင်ရွာလယ်ရှိ သစ်သားတံတားတစ်စင်း ရှိပါသည်။ အဆိုပါ သစ်သားတံတားကို အသုံးပြု၍ ကလေးများ

ကျောင်းသွား/ လာ ပြုလုပ်ရသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိ၍ ကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ် ပြုပြင်တည်ဆောက်ပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ဇ-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံး မပြုပါ အကွက်တွင် A ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအမျိုးအစား	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရောင်းချသည့်အလျက်ထုတ်ဖော်မှု
မြစ်ကြီး / ချောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☒		
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐	ပစ္စည်းလမ်းရောင်း ☐
	၅၀ မိုင်အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
	အသုံးမပြုပါ ☐		
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပစ္စည်းလမ်းရောင်း ☐
	၅၀ မိုင်အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☒		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁" လှေ၊ သမ္ဗန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ချောင်းမှတစ်ဆင့် လယ်ယာနှင့် အနီးအနားရှိကျေးရွာများသို့ သွားလာကြပါသည်။

(ဇ-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	အသုံးပြုသူ	စက်	စက်	ဆောင်ရွက်	သုံးစွဲသူ	အသုံးပြုသူ	ကား	မြင်း	နယ်လှည့်
အဆင့်မြင့်	၅၁	၂၇	၃၉	၃၄					

ရင်းမြစ်. . . အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် လှေနှင့် စက်လှေပိုင်ဆိုင်မှု အများအပြားရှိပါသည်။

(ဌ) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်				အခက်အခဲ	
မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်း		ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ
ဆိပ်ကမ်းစနစ်	၁၃၂	ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ
အသားစားအာဟာရစနစ်		ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၁	ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်				အခက်အခဲ	
လမ်းစွမ်းအင်		ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ
ဇီဝဒေသ		ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ
အမျိုးအမည်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့်မပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်စက်အာဟာရစနစ်		ကောင်း	သင့်	ညံ့	မဖွင့်	ရရှိ	မရရှိ
လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုနိုင်သော	၃၄	X				X	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆိုလာ မသုံးစွဲနိုင်သောအိမ်များမှာ ဘဏ္ဍာရီမီး၊ ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီမီးများကို အသုံးပြုကြပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တု
အရေတွက်	၉၆	၄၄	၃၆	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် အထောက်အပံ့များ ပိုင်ဆိုင်မှုများပြားပါသည်။

(၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကျပ်အတည်း
	စိုရိမ်ရသည် ☐	စိုရိမ်ရသည် ☐	စိုရိမ်ရသည် ☐	စိုရိမ်ရသည် ☐
	သားစု ☐	သားစု ☐	သားစု ☒	သားစု ☐
	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုများ မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အရက်သေစာ သောက်စားမှုများ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ပြန့်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင် ရောင်းချ နိုင်ပြီး ဈေးကွက်မှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ စပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေချိုရရှိသဖြင့် နွေစပါး၊ မိုးစပါးတို့ကို လွန်စွာ အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီ ဆိုင်ရာ အားသာချက်	ပေကုန်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး ဘဲဂရက်-ဒီးဒုတ်လမ်းမကြီးမှတစ်ဆင့် ကုလားကွင်းသို့သွား ရာလမ်းကိုဖြတ်၍ သွားလာရပါသည်။ ကံကုန်း- မြောင်းမြလမ်းမှလာ လျှင် ကျိုက်လတ်-ပေါက်ကျွန်း လမ်းခွဲမှတစ်ဆင့် ကုလားကွင်းသို့ သွားရာလမ်းမှလည်း သွားလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ လည်း ယခုစာအုပ်ရေးသားချိန်တွင် ကွန်ကရစ်လမ်းများအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်၍ ရာသီမရွေး သွားလာနိုင်ပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း အဖြစ် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များ အသင့်အတင့်ရှိပြီး အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိက ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်ပိုမိုကောင်းမွန် လာစေရန် မျှော်လင့်ပြီး ထိုအထောက်အပံ့များဖြင့် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစား လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရေးမျှော်လင့်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း မျိုး ကောင်းမျိုးသန့်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ခေတ်မီ နည်း ပညာပေးစနစ်များ လာရောက်ပို့ချပေးရန် ကျေးရွာမှ တောင်သူများ က မျှော်လင့်နေကြပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြု နိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက် အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက် (၁.၅) မိုင်ခန့်အကွာရှိ ကုလားကွင်းကျေးရွာမှ ကျန်းမာရေးမှူး၊ ကျေးရွာမှ (၂) မိုင်ခန့်အကွာ ရှိ ညောင်ပင်သာကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ (၆) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကျိုက်လတ်တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံ စသည်တို့သို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ကြသည်။ စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါး ကုသလိုမှုအတွက် (၁၃) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ပုသိမ်မြို့ပေါ်ရှိဆေးရုံကြီး၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကုသမှုယူနိုင်ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာမှာ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် အလွန်မဝေးကွာသော်လည်း လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးသဖြင့် ဆိုလာမီးနှင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကိုသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရာတွင် ထင်းမီးကိုသာ အဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ဆိုလာအသုံးပြုကြသဖြင့် ကျောင်းသူ/ သားများ၏ စာဖတ်ချိန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များ တွင် ဗဟုသုတရဖွယ် သုတ၊ ရသနှင့် သတင်း အစုံအလင်အား တီဗွီ ဖန်သားပြင်မှ ကြည့်ရှုနိုင်ကြပါသည်။ ချို့တဲ့သောအိမ်ထောင်စုများ တွင် ဖယောင်းတိုင်မီးများ၊ ရေနံဆီမီးများကို အသုံးပြုကြရသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• လမ်း/တံတား/သောက် သုံးရေ/ လျှပ်စစ်မီး / ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ	ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတား စိန်ခေါ်မှုများအဖြစ် ရွာလယ်သစ်သားတံတား ဟောင်းနွမ်းဆွေး မြေနေ၍ အန္တရာယ်ရှိခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း၊ ဆေးပေးခန်း မရှိ သဖြင့် အခြားကျေးရွာများသို့ သွားလာရာတွင် အချိန်ကြာမြင့်မှုရှိခြင်း၊ စာသင်ကျောင်းရှိ ဆရာ/ မ များအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ မရှိခြင်းတို့ ကို အဓိကတွေ့ရှိရပါသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူရေး ဆိုင်ရာ	သီးနှံပိုးမွှားများ၊ ရောဂါများကျရောက်မှုအန္တရာယ် ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ်တည်ရှိနေပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအား စီးပွားဖြစ်လုပ်ကိုင် နိုင်ရန် ချေးငွေနှင့် နည်းပညာသင်တန်းများလိုအပ်နေခြင်းတို့ဖြစ်ပါ သည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	လမ်း၊ တံတား၊ သောက်သုံးရေ၊ လျှပ်စစ်					
	• ရွာလယ်တံတား အသုံးပြုရ အန္တရာယ် ရှိခြင်း	• သစ်သားတံတားဖြစ် ၍ တည်ဆောက် ကာလ ကြာမြင့်ပြီ ဖြစ်ခြင်း	• ကျေးရွာမှလုပ်သား အင်အားနှင့် ငွေအား အနည်းငယ်ထည့်ဝင် နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေ ငြင့် မဖောက် လုပ်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေး/လက် ဌာန (သို့) လမ်းဦးစီး ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ရွာလယ် သစ်သားတံတား အား ကွန်ကရစ်ဖြင့် ပြန် လည်တည်ဆောက်ရန်
	• သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာ မရရှိ ခြင်း	• မြေသားရေကန်နှင့် ချောင်းများမှ ရေကိုသာ သောက် သုံးနေရခြင်း	• ကျေးရွာမှ လုပ်အား ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း • မြေနေရာပေးနိုင် ခြင်း	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေ ငြင့် မဆောင် ရွက်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေး/လက် ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• စက်ရေတွင်း တူးဖော်ပေး ရန်
	• ကုန်ထုတ်လုပ် ငန်းများ၊ ကျောင်း သား/သူများအတွက် စာဖတ်ချိန်တွင် အခက်အခဲရှိခြင်း	• မဟာဓာတ်အားလိုင်း နှင့် အနည်းငယ် ဝေးကွာသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း	• ပြည်သူမှ လုပ်အား ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက်လိုစိတ် ရှိခြင်း	• ပြည်သူထည့်ဝင် ငွေ အားနည်း ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး လျှပ်စစ် ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• မဟာဓာတ်အားလိုင်း လျှပ်စစ်မီးချထားပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၂	ပညာရေး					
	• ကျောင်းဆရာ/မများ နေထိုင်ရေးခက်ခဲခြင်း	• ဝန်ထမ်းအိမ်ရာမရှိခြင်း	• မြေနေရာပေးနိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး သက်ဆိုင်ရာ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• မူလတန်းကျောင်းအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်လုပ်ပေးရန်
၃	ကျန်းမာရေး					
	• ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရရှိမွေးမြူရေးငှား	• ကျေးရွာတွင်း ဆေးပေးခန်းမရှိ၍ အခြားကျေးရွာများသို့ သွားလာရာတွင် အချိန်ကြာမြင့်မှုရှိခြင်း	• ကျေးရွာမှ လုပ်အားနှင့် မြေနေရာပေးနိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် ဆေးခန်းအတွက် ဆရာ/မများ ချထားပေးရန်
၄	မွေးမြူရေး					
	• စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေး မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	• နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအင်အား မလုံလောက်ခြင်း	• ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင် တစ်ပိုင် မွေးမြူသူများပြားခြင်း	• နည်းပညာ အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး သက်ဆိုင်ရာ မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• မွေးမြူရေး နည်းပညာများ၊ ချေးငွေများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ (တတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ။
- ၂။ ၂၀၁၈ ခု နိုဝင်ဘာလက ပေကုန်းကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ။ (ယခု စာအုပ် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးသားသည့် ၂၀၁၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ထပ်မံရရှိသည့် အချက်အလက်များအား ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်)
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။